

MD-2045, CHIȘINĂU, STR. Studenților 9/7, TEL: 022 509-908, www.utm.md
D.O.015 SECURITATEA ACTIVITĂȚII VITALE
1. Date despre unitatea de curs/modul

Facultatea	Calculatoare, Informatica și Microelectronica				
Departamentul	Ingineria Software și Automatică				
Ciclul de studii	Studii superioare de licență, ciclul I				
Programul de studiu	0613.3 Ingineria Software				
Anul de studiu	Semestrul	Tip de evaluare	Categoria formativă	Categoria de opționalitate	Credite ECTS
III (învățământ cu frecvență);	6;	E	U – unitate de curs socio-umanistă	O - unitate de curs obligatorie	3

2. Timpul total estimat

Total ore în planul de învățământ	Din care				
	Ore auditoriale		Lucrul individual		
	Curs	Seminar	Proiect de an	Studiul materialului teoretic	Pregătire aplicații
90	30	15	-	30	15

3. Precondiții de acces la unitatea de curs/modul

Conform planului de învățământ	Științe inginerești, economice, juridice și sociale
Conform competențelor	Înțelegerea conceptelor de bază despre societate, politici publice și dezvoltare. Cunoștințe despre obiectivele globale pentru dezvoltare durabilă (SDGs) și interdependențele economice, sociale și ecologice.

4. Condiții de desfășurare a procesului educațional pentru

Curs	<p>Cursurile se desfășoară în săli de curs dotate cu proiector, tablă interactivă sau whiteboard, sistem audio-video.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prezentări în format <i>slide-uri</i> pentru susținerea prelegerilor. ✓ Materiale informative suplimentare (articole, rapoarte tematice, studii de caz). ✓ Proiecția unor filme documentare relevante pentru înțelegerea aspectelor legate de dezvoltarea durabilă și securitatea umană.
Laborator/seminar	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Utilizarea materialelor informative pentru aprofundarea temelor discutate. ✓ Furnizarea de explicații suplimentare și clarificări, inclusiv utilizarea tablei pentru exemplificări și rezolvări. ✓ Rezolvarea problemelor specifice din domeniul dezvoltării durabile. ✓ Analiza și discutarea studiilor de caz relevante la nivel local, regional și național. ✓ Realizarea unor lucrări practice pentru evidențierea fenomenelor specifice dezvoltării durabile. ✓ Interpretarea rezultatelor obținute în cadrul activităților practice pentru a înțelege impactul acestora asupra mediului și comunității.

5. Competențe specifice acumulate

Cunoaștere și înțelegere:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Definirea și explicarea conceptelor de securitate umană și dezvoltare durabilă. ✓ Identificarea amenințărilor non-tradiționale la adresa securității (ex. sărăcie, migrație, schimbări climatice).
Aplicare:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analizarea interdependenței dintre factorii economici, sociali și de mediu la nivel local și global.

	✓ Utilizarea metodelor de cercetare pentru studiul securității umane.
Atitudini:	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Formarea unei perspective critice asupra politicilor de securitate și dezvoltare. ✓ Promovarea valorilor solidarității, drepturilor omului și responsabilității globale.

6. Obiectivele unității de curs/modulului

Obiectivul general	Disciplina „Securitatea umană și dezvoltare durabilă” destinată studenților de la Ingineria Software urmărește să îmbine principiile fundamentale ale dezvoltării durabile cu aspectele de securitate umană relevante pentru ingineria software. Studenții vor învăța cum tehnologiile digitale și soluțiile software pot contribui la abordarea provocărilor globale de securitate umană, incluzând securitatea cibernetică, sustenabilitatea resurselor IT și impactul social al dezvoltării software.
Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea unei înțelegeri aprofundate a conceptului de securitate umană în contextul actual global. • Explorarea relației dintre securitatea umană și dezvoltarea durabilă în cadrul obiectivelor ONU pentru Dezvoltare Durabilă (SDGs). • Promovarea abordării interdisciplinare în analiza problemelor globale de securitate și dezvoltare.

7. Conținutul unității de curs/modulului

Tematica activităților didactice	învățământ cu frecvență
T1. Introducere în securitatea umană. Definiții și evoluția conceptului. Securitatea umană vs. securitatea tradițională.	4
T2. Dezvoltarea durabilă: concepte și principii. Agenda ONU 2030 și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (SDGs). Interdependențele economice, sociale și de mediu.	6
T3. Amenințări la adresa securității umane. Sărăcie și inegalitățile sociale. Schimbările climatice și crizele ecologice. Conflicte, migrație și insecuritate alimentară.	6
T4. Securitate umană și politici publice. Rolul actorilor globali (ONU, UE, ONG-uri). Politici și bune practici în domeniul dezvoltării durabile.	8
T5. Studii de caz. Probleme globale actuale (ex. pandemii, crize economice, conflicte regionale). Analiza politicilor naționale privind dezvoltarea durabilă.	6
Total prelegeri:	30
Tematica activităților didactice	învățământ cu frecvență
S1. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. Prezentarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (SDGs). Discutarea progreselor și provocărilor la nivel global.	3
S2. Cadrul juridic internațional al securității umane. Convenții și tratate internaționale relevante (ex. Carta ONU, Declarația Universală a Drepturilor Omului). Rolul dreptului internațional în protejarea securității umane și promovarea dezvoltării durabile.	3
S3. Legislația națională și europeană privind dezvoltarea durabilă.	3
S4. Drepturile economice, sociale și culturale – rolul lor în promovarea securității umane.	3
S5. Studiu de caz integrat: Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (SDGs). Prezentarea și discutarea unor exemple de implementare a SDGs în diferite țări sau regiuni. Evaluarea impactului politicilor globale asupra securității umane.	3
Total lucrări de laborator:	15

8. Referințe bibliografice

Principale	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Raportul ONU privind Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (SDG Report 2023) ✓ United Nations Development Programme (UNDP). (2022). <i>New Threats to Human Security in the Anthropocene: Demanding Greater Solidarity</i>. Human Development Reports. ✓ Muehlberg, J. T. (2022). <i>Sustaining Security and Safety in ICT: A Quest for Terminology, Objectives, and Limits</i>. ✓ Luca, M., Campedelli, G. M., Centellegher, S., Tizzoni, M., & Lepri, B. (2022). <i>Inequality, Crime and Public Health: A Survey of Emerging Trends in Urban Data Science</i>. ✓ Kashnitsky, Y., Roberge, G., Mu, J., Kang, K., Wang, W., Vanderfeesten, M., Rivest, M., Chamezopoulos, S., Jaworek, R., Vignes, M., Jayabalasingham, B., Boonen, F., James, C., & Doornenbal, M. (2022). <i>Evaluating Approaches to Identifying Research Supporting the United Nations Sustainable Development Goals</i>.
Suplimentare	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Roșca, A. (2023). <i>Securitatea umană – un imperativ al mileniului III</i>. Revista „Securitatea Umană și Socială în Statul Democratic”. Disponibil la: ibn.idsi.md. ✓ Guceac, I. (2020). <i>Reglementarea juridică a asistenței umanitare în lumina conceptului de securitate umană elaborat de ONU</i>. Studia Universitatis, nr. 1-2. Disponibil la: sju.ulim.md. ✓ Repez, F. (2021). <i>Reziliența și securitatea umană</i>. ResearchGate. Disponibil la: researchgate.net. ✓ Drăghici, M. (2019). <i>Human Security – Modern Concepts and Approaches</i>. SSRN Electronic Journal. Disponibil la: papers.ssrn.com. ✓ Crișan, H. (2017). <i>Securitatea umană. O analiză din perspectiva drepturilor individuale</i>. Academia.edu. Disponibil la: academia.edu. ✓ Sava, I. N. (2010). <i>Securitatea economică și securitatea umană globală</i>. Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate. Disponibil la: cssas.unap.ro. ✓ Cioaric, V. (2023). <i>Provocări contemporane la adresa securității umane și dezvoltării durabile</i>. Revista „Securitatea Umană și Socială în Statul Democratic”. Disponibil la: ibn.idsi.md. ✓ Ștefanachi, M. (2012). <i>Globalizare, dezvoltare și securitate umană</i>. Revista <i>Sfera Politicii</i>, nr. 166. Disponibil la: revistasferapoliticii.ro.

9. Utilizarea IA generativă

Permișiunea de utilizare	<p>Utilizarea IA generative în cadrul temelor și proiectelor este permisă, cu condiția ca studenții să respecte următoarele reguli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IA generativă poate fi utilizată pentru generarea de idei, structuri de text sau cod, dar toate materialele generate trebuie să fie revizuite și ajustate de către student pentru a se asigura că acestea corespund cerințelor academice. • Orice utilizare a IA generative trebuie să fie declarată în secțiunea de apendice a fiecărei lucrări, folosind fraza: "În timpul pregătirii acestei lucrări, autorul a utilizat [NUME INSTRUMENT / SERVICIU] în scopul [MOTIV]. După utilizarea acestui instrument/serviciu, autorul a revizuit și editat conținutul după cum a fost necesar și își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul lucrării.
---------------------------------	--

Restricții de utilizare	<p>Studentii nu trebuie să considere IA generativă ca o sursă de încredere pentru informații, deoarece nu oferă referințe clare sau surse documentate.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nu este permisă citirea directă a conținutului generat de IA în lucrările academice ca și cum ar fi sursă primară. Activitățile în care este interzis utilizarea IA generativă sunt specificare de profesor și sunt de regulă evaluări intermediare și finale sau care nu presupun activități de dezvoltare a competențelor profesionale.
--------------------------------	---

10. Evaluare

Periodică		Curentă	Studiu individual	Proiect/teză	Examen
EP 1	EP 2				
Învățământ cu frecvență					
15%	15%	15%	15%	-	40%

Standard minim de performanță:

- Prezența și activitatea la cursuri, lucrări de laborator;
- Obținerea notei minime de „5” la evaluările periodice, activitatea curentă, lucrul individual;
- Demonstrarea în lucrarea de examinare finală a cunoașterii și a abilităților de utilizare și aplicare a metodelor și algoritmilor de bază din prelucrarea semnalelor în diferite aplicații.

11. Criterii de evaluare

Activitate	Componente evaluare	Metodă de evaluare, Criterii de evaluare	Pondere în nota finală a activității	Ponderea în evaluarea disciplinei
Învățământ cu frecvență				
Evaluare periodică I	Conținut teoretic, teme 1-4	Test pe else.fcim.utm.md	100%	15%
Evaluare periodică II	Conținut teoretic, teme 5-8	Test pe else.fcim.utm.md	100%	15%
Evaluare curentă	Activitatea practică	Implicarea în procesul de învățare activă la cursuri	50%	15%
		Rezultatele mini-testelor curente realizate la orele de curs	50%	
Studiul individual	Lucrare individuală. Cercetare la temă	Prezentare/discurs public	100%	15%
Proiect/Lucrare de an	-	-	-	-
Evaluarea finală	Conținut teoretic și prctic	Examen scris/oral, în baza biletului individual. Notare conform baremului.	100%	40%